

Advent voor venten het briefgeheim

A close-up portrait of Marc Vermeulen, a middle-aged man with glasses, wearing a grey jacket over a blue shirt. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is a soft, out-of-focus green.

het boek
opent met de
zin 'Ik ben
ongelovig'

Marc Vermeulen, bezieler van Good2CU, de magical meeting loft. Kijk ook op www.good2cu.be.

van de stilte

Marc Vermeulen (53) is trainer. Hij wil mensen helpen om beter te presteren. Niet op het sportveld, maar op de werkvloer. Hij wordt door bedrijven ingehuurd om teams beter te doen functioneren. Zijn doortocht op een afdeling moet leiden tot een hoger rendement, tot betere resultaten, tot meer winst. Een man die professionaliteit uitstraalt, iemand met autoriteit in de zakenwereld.

Marc is ook iemand met een eigenzinnige kijk op de zaak. Dat moge o.a. blijken uit Good2CU, zijn eigen vergaderloft. Omdat hij in geen enkele vergaderzaal zijn draai meer kon vinden, besloot Marc om er zelf eentje in te richten. Zijn keuze viel op een ruimte in een industrieel gebouw in het hartje van Mechelen, onder de Sint-Romboutstoren. Hij maakte ze tot een 'Magical Meeting Loft', een ruimte die uitnodigt tot creatief denken, een ruimte die hem in staat stelt om opleidingen te geven zoals hij vindt dat ze gegeven moeten worden. 'Bazengebazel' bijvoorbeeld, zijn nieuwste opleidingsproject. Daarin brengt acteur Frank Robberechts vier mensentypes tot leven. Ze heten allemaal Frank maar zijn verschillend in niveau, maturiteit, leeftijd, anciënniteit, verzuring, internationalisme, enz. Na elke Frank treedt Marc Vermeulen op als moderator. Hij illustreert en prikkelt de toehoorders met vragen. Door de theatermonologen kan Marc dingen aan de orde brengen die niet in de handboeken staan, maar die elke leidinggevende in het leven van elke dag tegenkomt.

Diezelfde Marc kreeg een tijdje geleden het idee voor een experiment. Hij wilde graag enkele dagen doorbrengen in de stilte van een abdij. Maar niet alleen. De gedachten die door de stilte uit zijn hoofd werden gelokt, wilde hij graag met iemand kunnen delen. Per brief natuurlijk, om de stilte van de abdij niet te doorbreken. Misschien kon er zo een dialoog ontstaan met de ander. Die ander moest dan wel man zijn. Maar waarom slechts één man? Waarom niet met verschillende mannen na elkaar?

Het werden er elf. Elf weekends in elf verschillende abdijen. Telkens een verblijf met twee volgens dezelfde regel van drie:

1. We doen niets, althans niets dat met werken te maken heeft. Toegestane activiteiten zijn: een boek lezen, slapen, door het raam staren, nadenken, wachten, enz.
2. We leven op het ritme van de abdiwbewoners: we doen mee aan de gebedstijden en eten wanneer zij eten.
3. We schrijven naar elkaar: de een vult een blad met tekst, steekt dat in een bruine envelop en schuift die onder de deur van de ander; deze gaat op dezelfde gedachte voort of begint over iets helemaal anders en schuift zijn tekst in de bruine envelop terug onder de deur van de ene.

Geef toe, een niet alledaags experiment, een onderneming met een hoog risicogehalte. Zou u het zien zitten om twee dagen in de stilte door te brengen op het leefritme van paters, broeders of zusters? Zou u twee dagen lang niets kunnen doen? Zou u uw diepste gedachten aan een stuk papier kunnen toevertrouwen? En zou u dat stukje papier aan iemand durven laten lezen? Aan wie? Wie zou u durven uitnodigen voor een dergelijk experiment?

Marc Vermeulen heeft het aangedurfd. 'Het grootste plezier lag voor mij hoofdzakelijk in de selectie van de deelnemers', schrijft hij. 'Ik ben buitenmate verrast door de capaciteit van deze mensen om gedachten op papier te zetten. Handgeschreven! Het ambachtelijke! Eigenlijk ging ieder van hen zijn eigen realiteit of wensen bouwen, al schrijvende gaven ze zichzelf zonder schroom bloot. Dat verwonderde me. Hoopgevend toch, zo'n signaal. We kunnen onszelf blootgeven'.

Hoezeer de twaalf 'apostelen' zich in die elf weekends hebben blootgegeven, kunt u nalezen in het boek 'Onder de deur', waarin de handgeschreven heen-en-weerteksten van de elf weekends verzameld werden. De teksten werden ongecensureerd uitgetikt en chronologisch gerangschikt, telkens voorzien van een inleiding en een postscriptum. In de inleiding introduceert Marc Vermeulen eerst de abdij

en vervolgens de 'compagnon de route' waarmee hij het weekend in die abdij doorbrengt. In het postscriptum beantwoordt de abdijsvriend drie maanden na het weekend de vraag: hoe kijk ik nu terug op het verblijf bij de zusters/paters van X?

Die opbouw plaatst de specifieke gedachten van deze of gene deelnemer in de ruimere context van het experiment. Ze trekt er de aandacht van weg en zorgt ervoor dat het boek niet leest als mannenpraat of als een verzameling min of meer samenhangende dagboeknotities. Je krijgt als lezer wel degelijk een idee van wat de stilte en de abdijsomgeving met de twaalf heeft gedaan. Marc Vermeulen schrijft: 'Er ging een wonderlijke wereld voor me open. Ik werd elf keren heen en weer geslingerd tussen de 'Onder de Deur'-wereld en mijn vertrouwde, geliefde omgeving van ons gezin en mijn werksituatie. Mijn geliefde heeft een aantal keren gezegd: 'Je bent een aangenamer, verdraagzamer mens na een abdijsonderdompeling'.

De advent is een tijd van stil worden, van waken en wachten. 'Onder de deur' geeft de lezer goesting om te doen wat Marc heeft gedaan: je met "een maat" voor een aantal dagen terugtrekken in de stilte van een abdij om samen de stilte te doorleven. Wie zich door de drukte van het eindejaar niet kan vrijmaken, heeft met het boek een uitstekend alternatief. Of, als je je vader of je man met Kerstmis eens echt wilt verrassen, zoek niet langer. Het enige wat je met het boek niet kunt geven, is de ervaring van het abdijsleven zelf en het contact met de religieuzen. Nothing beats the real thing. Alleen wie het zelf heeft meegemaakt, kan de woorden van Marc Vermeulen beamen: 'Ik ben deze mensen dankbaar voor de wijze psalmen, de ritus van het komen en gaan, het op tijd komen en gaan, de maaltijden en de lieve attenties qua onthaal, de geur en fleur van hun aanwezigheid... Ik zoek omgevingen waar ik dit aangeboden krijg. Voor een habbekrats per dag, kost en inwoning. Ik vind er geen. Onvoorwaardelijk, gedreven, sterk, consistent, ... Prachtig'.

praten. Seba
Maay me
gebaren hij

→
he

HEE

WE

HO

DI

VE

NI

ME

GE

Tijdens

sonen. is het nie

paalde dingen kan

Marc Vermeulen
Uitgeverij Charlotte, 271 pagina's
€19,90 (+ verzendingskosten)
Te bestellen via het formulier op pagina 38.

Meer info over het boek, inclusief een uitgebreid gratis voorsmaakje, vindt u op de website www.onderdedeur.be

U kunt Marc Vermeulen persoonlijk ontmoeten op de derde viermaalstilvallenavond (13 december) in Keerbergen. Indien u dat wenst, signeert hij daar uw boek.

ren en briefjes. N
af of er verhorpe
waren. Een soort van

Enkele fragmenten

Luc (p. 24)

Ikzelf kan haast niet geloven wat ik daarnet heb gedaan. Ik kan er verbouwereerd om zijn of juist heel gelukkig. Zal ik erom lachen of huilen? Oordeel zelf maar, want het heeft allemaal met de nadrukkelijkheid van onze zusters te maken; Het is dankzij het nadrukkelijk uitspreken en – met respect voor de leestekens – voorlezen van het Weesgegroetje dat ik plots op een totaal andere manier naar dat gebed kan kijken. Nu ja, de eerlijkheid gebiedt me om te zeggen dat ik daar als goede parochiaan uit het geboortjaar '74 nooit veel aandacht voor heb gehad. Laat staan dat ik er enige betekenis in heb gezocht de voorbije 36 jaar. Maar toch – en nu komt het – moet ik tot mijn spijt (of tot mijn jolijt, kies zelf maar) vaststellen dat ik het Weesgegroet NIET vanbuiten ken.

Kan je zoiets schandelijk vinden? Zeker. Met een beetje kwade wil wel. Ik kies ervoor om er op de volgende manier mee om te springen: de nadrukkelijkheid die zuster Myriam zonet in haar verzen legde heeft een totaal nieuwe betekenis gegeven aan het Weesgegroet. Terstond ben ik het, met balpen en bierkaartje gewapend, gaan overpennen, van op het geborduurde werkje aan de muur. Nu staat het in schoonschrift op de laatste pagina van mijn dierbaarste notaboekje. Mijn boekje is de schuilplaats voor zielskreten en pennenvruchten in nood. Ze hebben er voortaan een ruggengraat bij. En ik hou van die vers. Ze geeft me hoop.

Jos (p. 188)

Naargelang de tijd vordert, voel ik meer en meer de monnik, de pater in mezelf. We zijn idealisten en meer nog, dezelfde idealen inspireren ons. Maar we zijn ermee bezig in een andere context. Ik ben omgeven door materie, de omgeving van een autoproductieplant is concreet, competitief, technisch-materialistisch, zichtbaar voor gewone ogen, no-

nonsense. [...]

Mijn spiegel-broeders daarentegen hebben een geestelijke context waarbinnen ze hun geaardheid boetseren en zuiveren. [...] Wat zij in de hoogmis doen op zondag in 't wit, doe ik in de week in 't gewoon. Wat zij tijdens de week doen, doe ik meestal op mijn eentje, in gesloten en verloren momenten, maar ook in 't gewone, aanvaardbaar nog binnen mijn werkcontext.

André (postscriptum, p. 109)

Mijn kloosterervaring dateert van ongeveer 3 maanden geleden. Onmiddellijk na het weekend viel het me op dat het me niet losliet en dat het gedurende een hele periode nog nazinderde. Hoe meer ik eraan terugdacht, des te groter werd het respect, spijs de onbeantwoorde vraag rond maatschappelijke relevantie wat de inspanningen van deze kloosterzusters betreft. Het blijft voor mij een vlucht uit de realiteit. Nochtans beklijft het. Die overgave, dat geloof, die diepgang, de ongebreidelde overtuiging, die constante zoektocht naar iets dat sowieso nooit tastbaar zal worden.

Het zal een moment in mijn leven blijven, dat ik niet snel vergeet. Ik wil het ook niet vergeten. Zeker zuster Catharina niet. Dank voor het gesprek.

En toch, 'volle' huizen spreken me nog altijd meer aan, dan gedwongen stiltes.

Ik sta versteld van de impact. Ik heb mezelf er al op betrapt een mogelijk tweede weekend bij de zusters (of in een andere abdij) in te plannen. En ook, als ik vrienden en familie inlicht over het bewuste weekend, sta ik ervan te kijken dat de meesten een dergelijke ervaring niet aan mijn persoontje koppelen. Blijkbaar weet ik er zelfs respect mee af te dwingen. Heel opvallend is dat er een speciale sfeer wordt gecreëerd als je de ervaringen deelt.

T AANTREKKELIJK ALS MEN V BE-
VEROORLOVEN EN/OF WETEN WAAR
HET IS EIGEN